

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

25 maart 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de Europese raadgevende comités inzake visserijbeleid

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de gevolgen van de visquotaregeling voor de kustvisserij

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de veiligheid van het proefdierencentrum CODA in Machelen en de mogelijke gevolgen voor volksgezondheid en landbouw

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de administratieve vereenvoudiging in de landbouw

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over nieuwe bestrijdingsmiddelen voor kleinere groente- en fruitsoorten in de Vlaamse tuinbouwsector

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het pilootproject 'Uitbouw en ondersteuning van Arbeidszorg in Limburg'

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebrek aan gekwalificeerd personeel in de textielsector

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de tewerkstelling van psychiatrische patiënten

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 25 maart 2004

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.03 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de Europese raadgevende comités inzake visserijbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanleenhove tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de Europese raadgevende comités inzake visserijbeleid.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil beginnen met een bekentenis. Ik had van deze gelegenheid ook een schriftelijke vraag kunnen maken, maar ik wilde snel een antwoord, en daarom heb ik er een vraag om uitleg van gemaakt. Nu blijkt dat dit niet veel verschil uitmaakt. Ik heb de schriftelijke versie van mijn vraag al op 3 februari 2004 ingediend, maar ze wordt nu pas behandeld.

De Europese Commissie wordt in het beheer van het gemeenschappelijk visserijbeleid bijgestaan door verschillende comités. Er heerst ongenoegen in de sector omdat het advies van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité achtergehouden zou zijn bij de vergadering van de Europese ministerraad van midden december 2003. Het gaat dus om een wetenschappelijk, technisch en economisch comité, waarin ons land wordt vertegenwoordigd door een wetenschapper en een technicus. Het zou logisch zijn dat er ook een econoom in zou zetelen, maar dat blijkt niet het geval te zijn. Daarom vreest de sector dat de sociaal-economische belangen niet worden verdedigd.

Mijnheer de minister, welke landgenoten zetelen in de Europese organen, zoals in de drie beheerscomités Visserij en Aquicultuur, Structuur van de Visserij en Beheer van Visserijproducten, in het Raadgevend Comité, het Regelgevend Comité en het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité ? Wat is hun specifieke deskundigheid ? Kan de Vlaamse visserij een beroep doen op een econoom in de administratie zoals het Nederlandse Landbouw Economisch Instituut ? Is het juist dat er sinds jaren geen enkele economische studie meer werd uitgevoerd inzake visserij ? Mocht u nog jaren minister zijn, hoe zou u proberen de sociaal-economische belangen van de sector veilig te stellen ?

De voorzitter : De visserijsector maakt in het totaal van de macro-economische belangen maar een klein onderdeel uit. Van oudsher kent Vlaanderen een familiale benadering van de visserij. De indruk leeft dat dit onder het Europese juk wordt teruggedrongen. Mijnheer de minister, denkt u dat de kleinschaligheid op Vlaams niveau houdbaar is in het Europees visserijmodel ?

Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal eerst antwoorden op de concrete vragen van de heer Vanleenhove. Al naargelang van de te behandelen agendapunten in de Europese beheerscomités voor de visserij, wordt België vertegenwoordigd door één van de ambtenaren van het departement EWBL, administratie Landbouwbeleid, dienst Zeevisserij in Oostende. Deze dienst is belast met de beleidsuitvoerende taken voor de visserijsector en volgt de werkzaamheden op van de werkgroepen van de Europese Raad en de beheerscomités van de Europese Commissie. De dienst staat in voor het beleidsvoorbereidend werk en werkt voorstellen uit voor de minister die getoetst zijn op hun duurzaamheid. Zowel de economische, ecologische als maatschappelijke aspecten

Tavernier

ten werden onderzocht. In het Raadgevend Comité zetelt de heer Corbisier, directeur van de rederscentrale. Een Regelgevend Comité voor de visserij is mij niet bekend.

In het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de Visserij, afgekort WTECV, zetelen de heren Polet en Vanhee. Beiden zijn ambtenaren-onderzoekers van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek, departement Zeevisserij in Oostende. Eén van de hoofdtaken van dit departement is het onderzoek van de toestand van de visbestanden. De adviezen van het WTECV concentreren zich voornamelijk op maatregelen inzake vangstbeperkingen en technische maatregelen om de biologische toestand van de visbestanden te beschermen. Afzonderlijk wordt in het advies een verwijzing opgenomen naar de economische impact van dergelijke maatregelen voor de visserijsector. De vertegenwoordigers in het WTECV en de subgroepen ervan zetelen als expert, en niet als vertegenwoordigers van de lidstaten. De adviezen van het WTECV zijn openbaar en worden gepubliceerd op internet zodat men niet kan spreken van achterhouden van informatie.

Bij de voorbereiding van de EU-Visserijraad van december 2003 – waarop de TAC's of 'total allowed catch', namelijk toegelaten visvangsten, en de quota voor 2004 werden vastgesteld – heeft mijn voorganger overleg gepleegd met de Belgische vertegenwoordigers zowel uit de beheerscomités en de EU-raadswerkgroepen, het Raadgevend Comité als het WTECV, om voor elk visbestand een Belgische positie te kunnen innemen, die binnen het kader van duurzaamheid kon worden verdedigd op de EU-Visserijraad.

Het departement EWBL van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap beschikt, net zoals in Nederland, over een eigen Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek, dat met dergelijke opdrachten kan worden belast. In het verleden werd daartoe nochtans geen specifieke opdracht gegeven. Voor de oprichting van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek in het kader van het BBB is in een kenniseenheid voorzien die de sociaal-economische aspecten van landbouw- en visserij moet onderzoeken.

Het West-Vlaams Economisch Studiebureau, het WES, en de Vakgroep Landbouweconomie van de Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de Universiteit Gent hebben verschillende studies gemaakt : een sociaal-

economische analyse van de Belgische vissersvloot in 1998, een analyse van de visverwerkende sector in België in 1999 en een studie over de uitrusting en infrastructuur van de Belgische havens in 1999. In maart 2001 werd door de Vlerick Leuven Gent Management School de studie 'Een toekomst voor de Belgische visserij' gemaakt. Dat document kan dienen als reflectienota voor de toekomst van de Belgische visserij en de problemen van kleinschaligheid die zich stellen.

Om een goede sociaal-economische situatie voor de visserij te bekomen, moet een duurzaam evenwicht tussen de visbestanden en de vangstcapaciteit tot stand worden gebracht. Op dit ogenblik overschrijdt de Belgische vissersvloot in geringe mate de referentieniveaus die de EU oplegt. Daarom is een ministerieel besluit uitgevaardigd dat een beëindigingspremie instelt voor reders die hun vaartuig vrijwillig uit de vaart nemen. Eerstdaags zullen de modaliteiten bekend worden gemaakt via een omzendbrief. Door een aantal schepen uit de vaart te nemen – en dat zullen waarschijnlijk de kleinste schepen zijn –, wordt onze vloot opnieuw in de mogelijkheid gesteld om zowel Vlaamse als Europese steun te bekomen voor modernisering, veiligheid en kwaliteitsverbetering.

Mijnheer de voorzitter, uiteraard maakt iedereen zich zorgen over deze niche. Economisch heeft het een zeker belang. Macro-economisch gezien moeten we ze niet overdrijven, maar voor de streek is ze belangrijk. Bovendien heeft ze een emotioneel en toeristisch belang, wat economisch een belangrijk punt is.

Het Europees kader is vaak gericht op schaalvergroting. Zelfs zonder Europees beleid in die richting, weten we dat we bedrijfseconomisch gezien naar schaalvergroting gaan, en maken we ons zorgen over de kleinschaligheid van onze Belgische vissersvloot en van de boten op zich. Daarom is het aan de sector om op basis van studies, zoals die van de Vlerickschool, zich te bezinnen over de te volgen richting.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik u goed heb begrepen, is er geen economist opgenomen in het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité.

Minister Jef Tavernier : Dat klopt.

De heer Gilbert Vanleenhove : Is dat geen tekort ?

Minister Jef Tavernier : Ja. We bereiden nu de toekomst voor. We beschikken voor het onderzoek over het Instituut voor Landbouw en Visserij. Daarin zijn uitdrukkelijk de sociaal-economische aspecten opgenomen.

Het is niet noodzakelijk er een econoom bij te betrekken : ook andere opleidingen bieden een bepaalde economische ondersteuning. Als iemand jarenlang rond een bepaald thema werkt, kan hij het probleem ook ten dele ondervangen. Vanuit mijn persoonlijke vorming ben ik er echter wel voorstander van dat een econoom wordt ingeschakeld.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de minister, u hebt er terecht de klemtoon op gelegd dat de visserijsector een bepaalde economische waarde heeft. Binnen de regio is ze niet onbelangrijk. Ik heb het dan niet over de toeristische waarde, de folkloristische waarde, de emotionele waarde, de affectieve waarde, enzovoort. Ze is als dusdanig van belang voor heel wat mensen en families die van de visserij moeten leven.

Wat er bijkomt, is uiteraard meegenomen. Dat zijn bijkomende troeven binnen het toeristisch beleid. Daar gaat het in de eerste plaats echter niet om.

Mijnheer de minister, uit uw antwoord meen ik ook op te maken dat de studie van de Vlerickschool door de regering als leidraad wordt gebruikt. Die studie dateert van 2001. We zijn nu 3 jaar verder. In welke mate wordt het beleid op regelde tijdstippen getoetst aan wat in de studie naar voren wordt gebracht ? In welke mate wordt aangeduid wat goed of minder goed wordt gedaan ? Of staat die studie gewoon bij u in de kast ?

Minister Jef Tavernier : Mijnheer Vanleenhove, die studie bestaat, en ze wordt ook geraadpleegd. Ze vormt echter niet de leidraad. Een aantal elementen ervan werden overgenomen in de beleidsbrief over de visserij. Op het moment dat er een aparte dienst is en we in het kader van het onderzoek in het Instituut voor Landbouw en Visserij andere studies maken, zal deze studie worden gebruikt als een belangrijk basisdocument.

De voorzitter : Mijnheer de minister, visserij heeft in Vlaanderen een regionale en subregionale betekenis. Ik denk daarbij aan de visverwerkingsbedrijven aan de kust. Tussen 1958 en nu is de vloot meer dan gehalveerd.

Er zijn twee dimensies in het beleid. U verwijst dikwijls naar de onderzoekscentra, maar die worden anders betoelaagd. Zelfs landen die nauwelijks een visserijbeleid hebben omdat er geen havens zijn of niet aan de zee liggen, krijgen subsidies om onderzoek te doen naar de visbestanden. Aan de ene kant is er de economische sector 'visserij' en moet nagegaan worden wat de waarde ervan is voor Vlaanderen en voor de subregio, aan de andere kant moeten we ons de vraag stellen wat we over hebben voor de onderzoekscentra met betrekking tot zeefauna en -flora.

Vroeger vielen beide zaken samen. Doordat het eigen visserijbestand afkalft omdat we rekening moeten houden met de Europese normen en de vraag naar ecologie groter wordt, moeten beide wegen worden bewandeld.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, u stelt nu vragen die vrij ruim zijn. Het is belangrijk dat we naast het economisch kortetermijndenken ook moeten nadenken over de middellange termijn. Als er aan overbevissing wordt gedaan, gaat het visbestand achteruit. Er gaan heel wat jaren overheen vooraleer dat hersteld is. Er moet een evenwicht zijn om het visbestand in stand te houden. De Europese quota zijn daarop gebaseerd.

Het duurzaamheidscriterium is niet alleen een ecologisch, maar ook een economisch criterium, indien niet op de korte dan toch op zijn minst op de middellange termijn. In dat kader voert Europa een bepaald beleid dat beperkingen en quota oplegt. Dit geeft aanleiding tot een vermindering van de vloot.

Er is een duidelijke verweving tussen economie en ecologie. Ze staan niet tegenover elkaar. Ze zijn complementair en onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de gevolgen van de visquotaregeling voor de kustvisserij

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikke-

Voorzitter

lingssamenwerking, over de gevolgen van de visquotaregeling voor de kustvisserij.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Vanleenhove had het over de visserij in het algemeen. Ik wil het hebben over een stuk van de visserij dat ons na aan hart ligt, namelijk de kustvisserij. Ik probeer ook nog altijd om mensen warm te maken voor die sector. Mijnheer de minister, we begrijpen zeer goed dat de visserij slechts een zeer klein plaatsje inneemt in uw uitgebreide bevoegdheidspakket. Na de economische en de toeristische factor die u al hebt genoemd en waaraan de heer Vanleenhove zelfs de folkloristische factor heeft toegevoegd, wil ik nu overgaan tot de behandeling van wat de kern van een Vlaams visserijbeleid moet zijn.

Verleden jaar nog hebben we hier ter bescherming van de kustvisserij een driemijlszone ingesteld, na een voorstel van mevrouw Declercq dat werd gesteund door alle fracties. Het was daarbij onze bedoeling om specifiek aandacht te besteden aan deze vorm van kwaliteitsvisserij. Ik weet natuurlijk ook wel dat de visserij economisch niet kan overleven met de kustvisserij alleen, omdat Vlaanderen een kleine kust heeft van amper 67 kilometer. Straks zullen er een aantal marinegebieden moeten worden afgebakend en ik sta daar ook achter. Ik vind echter dat de Vlaamse visserij daarbij ook enige inbreng moet hebben, ondanks de grote internationale concurrentie, vooral vanuit het Noorden.

De kustvisserij is iets dat ons bijzonder na aan het hart ligt. Ik heb daarnet in ons restaurant 'De Daktuin' slibtongetjes op het menu gekregen. Slibtongetjes zijn bij uitstek iets dat je vers moet eten, rechtstreeks aangevoerd vanuit de haven van Nieuwpoort nadat onze kustvisserij ze 's nachts hebben opgevisst. De zorg van het Vlaams beleid moet ook uitgaan naar deze vissers.

De kustvisserij heeft nu echter een alarmkreet geslaakt naar aanleiding van de jongste quotaregeling. Ze worden door hun kleinschalige maar echt duurzame manier van bevissing bedreigd in hun bestaan. Zo is er bijvoorbeeld een kustvisser die bij ons een zeer goede naam heeft en die ook dikwijls prijzen wegkaapt bij vissersvieringen, die nu per visdag nog 19 kilogram schol mag ophalen, terwijl bijvoorbeeld sportvissers wel 20 kilogram per dag per man mogen ophalen. De vangst wordt dan nog

beperkt tot een aantal dagen. U beseft ook wel dat een boot met vier vissers, die dus slechts 80 kilogram vis mag ophalen, uiteraard niet leefbaar is. Vissers die niet aan kustvisserij doen, kunnen andere middelen aanwenden dankzij de diversiteit van visgebieden en de diversiteit van prestaties, maar kustvissers hebben geen andere mogelijkheden.

Vader en zoon Beuckels hebben daarom opgeroepen om die kleine kustvisserij een kans te geven om te overleven en om die quotaregeling opnieuw te bekijken. Ik wil hier hun klachten verwoorden en hun zaak verdedigen, mijnheer de minister. Het gaat niet alleen over het afbakenen van visgebieden, men moet ook mogen vissen. Ik begrijp dat dat niet zo evident is, maar ik denk dat er op een of andere manier toch wel diversiteit zal moeten zijn binnen die economische benadering en dat u dus ook die typische kustvisserij, die de meest duurzame is, een kans moet geven.

Mijnheer de minister, ik spreek u hierover aan omdat er in de kustvisserij een polemiek wordt gevoerd. Er zijn daar verschillende comités die elkaar tegenspreken en bevechten. Visserij is een soort oorlogsgebied en we merken nu dat de dreiging van de uniformisering opnieuw in zicht komt.

Ik durf zeggen dat er onder minister Dua een nieuw beleid werd gevoerd, dat kansen gaf aan wat ik een 'groene visserij' noem : er was veel meer aandacht voor het kleinschalige en voor het duurzame. Daarbij voelden een aantal mensen zich geroepen om toch eens hun gedacht te zeggen. Ik denk daarbij aan de Vlaamse Vissersbond. Ik denk ook aan mevrouw Verhamme, een ex- kabinetsmedewerkster, die ook aandacht had voor deze problematiek, maar niet noodzakelijk altijd in dezelfde richting keek als de heersende kringen. Er zijn ook een aantal nieuwe fora ontstaan en van sommige vraag ik me af wat ermee zal gebeuren.

Ondertussen wordt de driemijlszone aangevochten voor de Raad van State. Bovendien werkt er een nieuwe manager op de Rederscentrale die niet pleit voor controverse, maar wel voor menselijke diplomatie tegenover de stoorzenders.

Flor Vandekerckhove, hoofdredacteur van Het Visserijblad, is een merkwaardig man. In het maartnummer van Het Visserijblad, schrijft hij : 'Vele tekenen wijzen erop dat thans aan de periode van de echte directe actie een einde is gekomen. Het diplomatisch gekonkeloes, dat tot de folklore van de visserij behoort, komt nu weer aan bod. Wat nu volgt, is de restauratie van de folklore. Op het kabi-

Loones

net van de landbouwminister zullen de visserijzaken voortaan alleen nog maar door de meest conservatieve handen passeren.' Hij schrijft verder dat de maatschappelijke actie in de sector ondergeschikt zal worden gemaakt aan koehandeltjes tussen de verschillende betrokken partijen zoals vakbondsfunctionarissen, de enige erkende producentenorganisatie en de staatskas. Bovendien stelt hij dat er geen problemen meer zullen zijn met karakterproblemen van deze of gene stoorzender. Hij plaatst deze vaststellingen tegenover een vorige periode waarin hij zag hoe de tactieken van het anarchisme een weg aan het zoeken waren in de visserij via de directe actie.

Mijnheer de minister, dit artikel is uiteraard bedoeld om te choqueren, maar ik denk dat het waarheid bevat. De acties in verband met de Vlaamse kustvisserij passen daar zeker in. Het gaat om meer dan het lijfbehoud van enkele kleine reders. Het gaat eigenlijk over de organisatie van de Vlaamse visserij, waarvoor het risico bestaat dat ze louter economisch zal worden benaderd. Die economische benadering zal geen Vlaamse benadering zijn, want we weten waar de grote krachten zich bevinden. Het opkopen van de Vlaamse visserij door de Nederlanders zal zich dan blijven manifesteren. We zullen daardoor aan impact, menselijkheid, economische kracht en folklore verliezen. Het eigen karakter van de Vlaamse visserij zal op die manier verdwijnen.

Mijnheer de minister, ik vraag u om aandacht te besteden aan deze problematiek.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan allerlei dingen vermoeden naar aanleiding van het citaat. Ik denk dat de auteur allerlei personen en acties in het achterhoofd had tijdens het schrijven van het artikel. Ik weet echter niet welke. Het is allemaal nogal cryptisch.

De heer Jan Loones : Hij heeft het niet over uw beleid, maar over het vorige.

Minister Jef Tavernier : Ik wil me achter niemand verschuilen. Ik probeer bovendien voor beleidscontinuïteit zorgen.

Ik ben me ervan bewust dat de toegekende vangsthoeveelheden Noordzeeschol voor de periode van 15 januari tot 31 maart 2004 duidelijk beperkend zijn. Het is de bedoeling om de scholvisserij gedu-

rende de reproductieperiode te ontmoedigen. Bovendien is de schol tijdens deze periode mager, waardoor zijn marktwaaarde relatief gering is. De bedoeling is dan ook om het teruglopend nationale quotum zo efficiënt mogelijk te benutten. De bescherming tijdens de reproductieperiode en de verschuiving van de quotaopname komen zowel het visbestand als de visserijsector ten goede.

De verdeling van de quota over de vaartuigsegmenten verliep in functie van historische rechten van de segmenten in kwestie. Aan de vaartuigen binnen het segment werd een hoeveelheid schol toegekend in functie van het motorvermogen.

De kustvisserij heeft daardoor inderdaad een groter probleem dan de andere vormen van visserij, omdat ze over minder alternatieven beschikt. Voor de tong- en garnaalvisserij is het immers nog te vroeg. Om tegemoet te komen aan die problematiek heb ik voor het kleine vlootsegment de toegekende hoeveelheid Noordzeeschol voor de eerste periode herzien via een voorafname op de toe te kennen hoeveelheid voor het tweede kwartaal. De globale hoeveelheid blijft dus wel dezelfde, maar in plaats van ze vast te leggen per kwartaal, laten we dit vlootsegment in het eerste kwartaal de mogelijkheid al een beroep te doen op de quota van het tweede kwartaal, in de wetenschap dat de alternatieven in het tweede kwartaal groter zijn dan in het eerste kwartaal. Zo ontstaat een evenwicht.

De vaartuigen van het klein vlootsegment kunnen dus voor de periode van 15 januari tot 30 juni 2004 beschikken over 24 kilogram schol per kilowatt. De betrokken rederijen werden van die aanpassing in kennis gesteld. Een herziening van deze hoeveelheid mag worden verwacht tegen 1 april 2004.

We hebben dus inderdaad rekening gehouden met de specificiteit en het ontbreken van alternatieven in deze eerste periode, echter zonder aan de basisidee van het geheel te raken. We baseren ons daarbij op de historische hoeveelheden, ook al beseffen we dat dit arbitrair is en niet sturend werkt.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is weliswaar een technisch antwoord, maar ik hoor er ook in dat u het probleem onderkent van de bepaling van de quota aan de hand van de historische rechten zoals tonnage.

Het zijn uiteraard kustvissers, en daarom bewonderen we ze ook. Ze varen met kleine bootjes en

Loones

komen na elke nacht terug. Ze hebben een klein motorvermogen en mogen weinig vissen. Ze hebben in die periode dan ook geen alternatieven. Een veel betere benadering zou echter zijn uit te gaan van de leefbaarheid van de bedrijfjes die erachter zitten.

Het probleem wordt nu enigszins aangepakt op het punt van de termijn. Ik hoop dat u ook blijft zoeken naar oplossingen voor de individuele problemen van de 135 bootjes die nog overblijven. We moeten die eigen vloot koesteren, en dit vanuit de optiek van de kleinschalige kwaliteitsvisserij, veel eerder dan die van de grote vaartuigen die, cru gesteld, onze visgronden komen leegroven en soms meer schade toebrengen dan onze eigen kustvisserij.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de veiligheid van het proefdierencentrum CODA in Machelen en de mogelijke gevolgen voor volksgezondheid en landbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de veiligheid van het proefdierencentrum CODA in Machelen en de mogelijke gevolgen voor volksgezondheid en landbouw.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, iets meer dan een maand geleden vond een incident plaats, dat echter nog betrekkelijk actueel is. Uit de conclusies van het onderzoek van milieudeskundige Bautmans en medisch milieudeskundige Josson van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap blijkt dat het CODA in Machelen nogal wat gebreken vertoont. Blijkbaar worden er biotechnologische proeven uitgevoerd waar het centrum geen toelating voor heeft en waar ook de nodige infrastructuur voor ontbreekt.

De proefdierruimtes zijn niet of onvoldoende beschermd. Filters werken niet meer naar behoren.

Stallen voldoen niet aan de veiligheidsvereisten om zieke proefdieren in onder te brengen, enzovoort. Deze gebreken werden vastgesteld door de controleurs van het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid, sectie bioveiligheid en biotechnologie. Zij sluiten ongevallen met virussen niet uit en wijzen op gevaren, zowel voor de volksgezondheid als voor de landbouw.

Beide onderzoeksorganismen komen tot dezelfde conclusie, namelijk dat niet uit te sluiten valt dat in de omstandigheden waarin het proefcentrum werkt, ziekteverwekkende bacteriën ontsnappen en een kleine of grote economische ramp in de landbouwsector veroorzaken.

Het verbaast me dat de bevoegde minister nooit een initiatief heeft genomen om dit centrum te controleren. Ik doel niet zozeer op u persoonlijk, want u bent nog maar een paar maanden in functie, al behoorde dit tijdens uw federaal leven toch ook tot uw bevoegdheden. Even verbazend is dat het centrum, dat al dateert uit 1952, nooit werd aangepast aan de huidige kennis van het risico van het werken met virussen.

Veel hangt natuurlijk af van het virus of de bacterie waarmee wordt gewerkt, maar het veiligste is nog altijd het labo in onderdruk te houden, vooral dan als met airborne virussen wordt gewerkt. De laboratoria van CODA zijn, voor zover ik het gebouw ken, echter niet uitgerust voor het creëren van onderdruk.

Ik betwist niet de nood aan zo'n centrum. De nood aan veiligheid in en rond zo'n centrum bestaat echter ook. Volgens een medewerker van het centrum beschikken ze daar bijvoorbeeld niet over een zuiveringsinstallatie. Ze zijn dus rechtstreeks aangesloten op de openbare riolering. Mijnheer de minister, klopt dat ? Als dat het geval is, dan betekent dit een ernstig risico. Verder werken in dergelijke omstandigheden lijkt me dan ook niet verantwoord.

Ik las in De Morgen van 20 februari : 'Volgende proef in het CODA in Machelen is gepland op het einde van maart of het begin van april. Volgens de heer Peeters van CODA houdt dat geen enkel risico in voor de volksgezondheid'. Als er geprutst wordt met virussen en bacteriën is er echter volgens mij altijd een risico.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze situatie ? Indien dat zo is, waarom werden nog geen maatregelen genomen om de veiligheid van het centrum te optimaliseren ? Bent u op de hoogte van het volledig onderzoeksprogramma van het

Van Goethem

centrum ? Welke maatregelen zult u treffen om een sluitende controle op het centrum te waarborgen ?

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in mijn vroegere functie was ik verantwoordelijk voor het CODA. We hebben toen een nieuw labo in Ukkel in gebruik genomen dat aan de normen van 'werken in onderdruk' beantwoordt. Daar zijn de werkomstandigheden dus optimaal. We hebben trouwens veel last ondervonden om een vergunning te krijgen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik was niet op de hoogte van de toestand in Machelen.

De exploitatie van het centrum voor de productie van mond- en klauwzeervirus van het Nationaal Instituut voor Diergeneeskundig Onderzoek in Machelen, werd volgens de ARAB-procedure vergund bij KB van 27 november 1981. De vergunning loopt tot september 2011. Op 26 januari 2004 werd een controle uitgevoerd door de Gezondheidsinspectie en werd vastgesteld dat het proefdierencentrum niet vergund is voor de Vlaremlrubriek 51 inzake biotechnologie. Op basis van deze onvergunde situatie werd op 10 februari 2004 een sluitingsbevel uitgevaardigd door de burgemeester van Machelen. Bovendien stelde de Gezondheidsinspectie vast dat de inperkingsmaatregelen onvoldoende waren voor de bescherming van de volksgezondheid en het leefmilieu.

U vraagt me of ik op de hoogte was van de situatie voordat deze maatregelen werden genomen, dus voor eind januari 2004. Ik moet daarop ontkennend antwoorden. Het is nuttig dat ik wat toelichting geef bij de bevoegdheden van de verschillende overheidsinstanties die toezicht moeten houden, zodat het duidelijk wordt waarom ik niet op de hoogte was van de situatie.

Het toezicht op de naleving van de opgelegde vergunningsvoorwaarden en van de reglementaire voorschriften is geregeld in artikel 58 van Vlareml. Daarin wordt gesteld dat de aangestelde ambtenaren van de afdeling milieu-inspectie belast zijn met het toezicht over klasse 1-inrichtingen. Er is ook toezicht door aangestelde ambtenaren van de afdeling Preventieve en Sociale Gezondheidszorg, de zogenaamde Gezondheidsinspectie, van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Die hebben specifieke toezichtsbevoegdheid op de gezondheidsaspecten. Strikt genomen hebben de ambtenaren van de afdeling milieu-inspectie de

toezichtsbevoegdheid over alle klasse 1-inrichtingen en alle aspecten die geregeld worden in de milieuvergunning, dus zowel de milieuhygiëne- als de gezondheidsaspecten. Daarnaast heeft de burgemeester conform andere bepalingen van Vlareml, de bevoegdheid om op te treden als er activiteiten zonder de nodige vergunning plaatsgrijpen. Dat is in dit geval gebeurd.

Omwille van de gemeenschappelijke bevoegdheden tussen de twee inspectiediensten was er nood aan een overeenkomst over een logische taakverdeling. Voormalige ministers Dua en Vogels hebben een akkoord gesloten over samenwerking tussen beide inspectiediensten. Het is de bedoeling om op die manier meer performante controles te kunnen uitvoeren.

Zeker voor inrichtingen waar biotechnologische proeven worden uitgevoerd, gebeurt het toezicht in de praktijk door de ambtenaren van de Gezondheidsinspectie, gespecialiseerd in gezondheidsaspecten van milieuverontreiniging. Die inspectie, die onder de bevoegdheid van minister Byttebier valt, heeft in januari de controle uitgevoerd. De minister en haar kabinet waren dan ook op de hoogte van de situatie op dat moment. De Gezondheidsinspectie heeft aan de afdeling Milieu-inspectie een kopie bezorgd van het proces-verbaal van 6 februari 2004 over de vaststellingen van januari. Vanaf dat moment was ook ik op de hoogte van de situatie.

De voorzitter-directeur van het CODA had beroep ingesteld tegen het door de burgemeester uitgevaardigde sluitingsbevel, maar dit werd door mijn administratie onontvankelijk verklaard. De maatregel van de burgemeester werd namelijk getroffen in uitvoering van artikel 65 van Vlareml, maar dat artikel voorziet niet in een beroepsmogelijkheid.

Over de waterzuivering kan ik momenteel geen antwoord geven.

De voorzitter : Kunt u het antwoord over de waterzuivering later overmaken aan de commissiesecretaris zodat het aan de leden kan worden uitgedeeld ?

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De aangekondigde proeven op het einde van de maand zullen dus niet kunnen doorgaan.

Minister Jef Tavernier : Dat is duidelijk.

De heer Roland Van Goethem : Het aspect van de aansluiting op de riolering heb ik zelf niet kunnen verifiëren. Het loont de moeite om dat te onderzoeken en eventueel de nodige maatregelen te treffen. Als dit klopt, dan zou dat pas een echte ramp kunnen veroorzaken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de administratieve vereenvoudiging in de landbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de administratieve vereenvoudiging in de landbouw.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, bij herhaling wordt de administratieve vereenvoudiging als de toverformule naar voren geschoven om het beroep van landbouwer weer aantrekkelijk te maken.

Na de rondetafelconferentie van november 2000 over de administratieve vereenvoudiging in de land- en tuinbouwsector werd gezegd dat de zaak een jaar later geregeld zou zijn. Dit proces van administratieve vereenvoudiging verloopt echter zeer langzaam. Minder papier, een eenvoudiger wetgeving en een efficiënte administratie staan vermeld als beleidsprioriteiten in de regeringsverklaring.

Ik zou alle beleidsbrieven kunnen citeren, maar ik zal me beperken tot de aanvullende regeringsverklaring van juni 2001. Ik citeer er slechts één zinnetje uit : 'De administratieve vereenvoudiging in de landbouw wordt versneld uitgevoerd naar één basisformulier met één uniek identificatienummer voor de landbouwer, door een vereenvoudiging van regel- en wetgeving en door één uniek dienstverlenend loket.' Het is ondertussen einde maart 2004.

Druppelsgewijs en fragmentarisch worden wijzigingen in een of andere aangifteprocedure gemeld, of wordt bekendgemaakt dat een aangifte of aanvraag niet meer afzonderlijk moet gebeuren. Het is

daarbij niet altijd even duidelijk of het nu gaat om een beslissing die uitgevoerd wordt, dan wel om een pilootproject voor enkelen. Soms worden zelfs vereenvoudigingen in de toekomst voorgesteld alsof ze reeds zijn gerealiseerd. De ministers beloven werk te maken van de unieke identificatie, de unieke perceelsaangifte, de geïntegreerde aangifte en het automatisch gebruik van Sanitel-gegevens.

Ik ontken niet dat er bepaalde stappen zijn gezet, maar die zijn mijns inziens te weinig ingrijpend en veel te laat. Meerdere malen werd de juridisch-technische vereenvoudiging binnen het beleidsdomein landbouw aangekondigd. Het advocatenkantoor Ponet & De Vleeschauwer kreeg enkele jaren geleden al de opdracht om knelpunten en tegenstrijdigheden in de regelgeving op te sporen en adviezen te formuleren voor verbetering.

Ik verwijs even naar het lijfblad van uw voorgangers, 'Buitenkansens', dat enkele jaren geleden een artikelje pleegde onder de titel 'Oproep : knelpunten in de wetgeving'. Daarin werd verwezen naar deze studie en werd iedereen in de sector opgeroepen om alle knelpunten te melden. Er werd tevens aangekondigd dat er heel snel een einde zou worden gesteld aan de hopen paperassen die moeten worden ingevuld.

Zelfs minister-president Somers heeft nu de land- en tuinbouwsector ontdekt en begint zich te bemoeien met de administratieve vereenvoudiging in deze sector. Hopelijk gebeurt dit in overleg met de minister van Landbouw, anders dreigt een en ander nog complexer te worden voor de mensen te velde. Ik was verrast toen ik de verslaggeving erover las. Ik citeer de minister-president : 'Van administratieve vereenvoudiging heeft u blijkbaar nog niet veel ervaren.' Dit stond enkele weken geleden in de landbouwpers. Mocht ik dit zeggen, dan zou het worden bestempeld als oppositietaal, maar het is uw minister-president die dit zegt, na 4 jaar beleid van de regering waarvan hij deel uitmaakt.

Mijnheer de minister, kunt u mij een overzicht geven van alle vereenvoudigingen in de aangifte- en aanvraagmodaliteiten in de land- en tuinbouwsector die deze legislatuur werden gerealiseerd en die gelden voor alle betrokken land- en tuinbouwers en niet meer in het stadium van proefproject zitten ? U hoeft ze niet allemaal voor te lezen, maar een overzicht dat bij het verslag zou worden gevoegd, is voor mij ruimschoots voldoende. Dan kunnen we dit verder rustig bestuderen.

Wat waren de conclusies en aanbevelingen van de studie van het advocatenkantoor Ponet & De

De Meyer

Vleeschauwer in verband met de knelpunten en tegenstrijdigheden in de regelgeving ? Aan welke adviezen werd reeds uitvoering gegeven ? Wat heeft deze studie aan de gemeenschap gekost ?

Welke vereenvoudigingen mogen de land- en tuinbouwers nog verwachten in deze legislatuur, met uitzondering van de pilootprojecten ? Ik weet dat u werkt aan een belangrijk pilootproject, dat op 15 maart in Oudenaarde werd voorgesteld, maar welke projecten gaan nog voor alle land- en tuinbouwers in ? Pleegt de minister-president overleg met u over zijn plannen voor de administratieve vereenvoudiging in de land- en tuinbouwsector ?

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer de voorzitter, het is belangrijk om deze problematiek in een algemeen kader te plaatsen. De landbouw heeft hoe dan ook de jongste jaren structureel veel administratieve veranderingen doorgemaakt, al was het maar tengevolge van de regionalisering. Een aantal oorspronkelijke plannen voor vereenvoudiging werden door de overheveling van de bevoegdheid naar de regio's noodzakelijkerwijze achteruitgeschoven, want er moest eerst duidelijkheid zijn.

Een tweede belangrijk element is de zorg voor de veiligheid van de voedselketen de jongste jaren. Als we bewaking en tracering eisen, zijn er bepaalde documenten nodig. Tegenover de drang naar vereenvoudiging stonden terechte maatschappelijke eisen naar alles wat te maken had met voedselveiligheid.

Daarnaast is het zeer gemakkelijk om te spreken over administratieve vereenvoudiging, en nog gemakkelijker is het om er een zeer korte termijn op te plakken – de meest gebruikte termijn is 'tegen het einde van het jaar' – vooral als dit gebeurt door mensen die niet bevoegd zijn in de sector. Dat is gewoon anderen wat opjatten door een termijn voorop te stellen die met de beste wil van de wereld niet haalbaar is.

Iets eenvoudig maken, is bovendien niet eenvoudig, want we moeten een aantal dingen op elkaar afstemmen. Dat betekent dat ik het gebruik van pilootprojecten ten volle verdedig. Als we dat niet doen, kondigen we een grote hervorming aan waarvan iedereen terecht zal zeggen dat er hiaten inzitten. Ik verwijs naar wat ik onlangs heb voorgesteld in verband met de eenmalige perceelsaangifte. Op de persconferentie waren twee schepenen

van landbouw aanwezig. De ene schepen heeft op een aantal punten gewezen waar rekening mee moest worden gehouden. Hij zei dat hij erachter stond, maar dat het niet eenvoudig zou zijn.

Laat ons niet denken dat we met een aankondiging en een beetje goede wil alles kunnen oplossen. Gegevens worden immers soms voor verschillende doeleinden verzameld. Bij de eenmalige perceelsaangifte is het zeer duidelijk : de ene perceelsaangifte gebeurde in het kader van premies en de andere in het kader van mestbeleid. Dat zijn twee verschillende zaken.

Een bijkomend punt is dat zaken kunnen worden vereenvoudigd als degene over wie het gaat, toestaat dat de gegevens die hij levert aan de ene dienst ook aan de andere dienst worden geleverd. Als de betrokkene het om de een of andere reden beter vindt dat de ene dienst geen gebruik maakt van de cijfers van een andere, dan is dat zo.

Het kan ook dat een gewestelijke dienst gegevens moet vragen aan een federale instelling. Voor de dierenregistratie worden gegevens gebruikt van Sanitel. Tijdens het eerste jaar dat het systeem werd gebruikt, stelden we voor een sticker op het formulier te kleven indien men ermee akkoord ging dat de gegevens van Sanitel werden opgevraagd. Het eerste jaar heeft ongeveer een derde van de betrokkenen daar gebruik van gemaakt. Als niet iedereen daarvoor kiest, kan men niet verder. Ik wil hier enkel mee aangeven dat het vereenvoudigen van het systeem niet zo gemakkelijk is.

Mijnheer De Meyer, ik zal even overlopen wat de resultaten zijn. Er kan één identificatie worden gebruikt voor bijvoorbeeld het BTW-nummer, het rekeningnummer en de telefoon. Vroeger moest men daarvoor terecht bij vier administraties. Sinds 2002 kunnen producenten bij de Dierengezondheidszorg Vlaanderen een lijst verkrijgen van al hun mannelijke runderen die voor een premie in aanmerking komen. Er moeten geen individuele rundergegevens worden overgeschreven. Sinds 2000 bestaat er een geautomatiseerd systeem met eenmalige deelnameverklaring. Het gaat om 280.000 runderen en ongeveer 17.000 producenten. Zonder deze procedure zouden de landbouwers jaarlijks een 50.000 aanvragen moeten indienen.

Sinds 2000 wordt automatisch een extensiveringspremie toegekend via een berekening van de gemiddelde samenstelling van het veebeslag voor runderen op basis van de Sanitelgegevens. In 2003 werd de aanvraagprocedure voor de premie 'zoogkoeien' verder vereenvoudigd. Het volstaat om via

Tavernier

een formulier het aantal premiedieren te vermelden. Sinds de campagne van 2002 werd aan elke deelnemende producent een aanvraagformulier gestuurd met vermelding van de premiegerechtigde ooiën die tijdens de vorige campagne werden aangegeven. Als er voor dezelfde dieren een premie wordt aangevraagd, moeten de gegevens niet meer worden ingevuld.

Er is mogelijkheid tot geïntegreerde aangifte ALP-ALT in het kader van de landbouwmilieumaatregelen. Vanaf 2003 werden de maatregelen inzake biologische landbouw en de geïntegreerde productie van pitfruit gekoppeld aan de aangifte voor het verkrijgen van premies voor bepaalde akkerbouwgewassen. In 2004 wordt de aangifte geïntegreerd.

Er is ook de mogelijkheid van het automatisch gebruik van Sanitelgegevens voor de Mestbank. In 2003 heeft een derde van de rundveehouders daar gebruik van gemaakt. Voor de berekening van de bijdrage voor Rendac wordt de gemiddelde veezetting, zoals die bekend is bij de Mestbank, als basis genomen om het abonnement te bepalen. Er is een uitwisseling van gegevens tussen de VLM en de VMM. De dierenaantallen worden nu door de Mestbank verwerkt en digitaal overgemaakt aan de VMM. Bovendien kunnen alle veehouders sinds 2002 gebruik maken van dit systeem.

De aangifte bij de Mestbank is vereenvoudigd. De mestbankaangifte voor de invoerders werd afgeschaft. Daarnaast werd een Mest Internet Loket ontwikkeld, waardoor elke landbouwer via het internet zijn persoonlijke bedrijfsgegevens waarover de Mestbank beschikt, kan raadplegen. Van de 38.000 land- en tuinbouwers die potentieel toegang hebben tot dit loket, hebben er tot nu toe 4.500 de toegangscode opgevraagd. Sommigen zullen dit veel vinden, anderen weinig. Erkende mestvoerders hebben een Mest Transport Internet Loket ontwikkeld. De melding van het transport gebeurt nu voor 95 percent via dit loket.

Ik kan ook nog verwijzen naar het pilootproject in Zuid-Oost-Vlaanderen inzake de eenmalige perceelsaangifte. Daar is er immers een grote diversiteit van producenten en komt de intergewestelijke problematiek tot uiting. Dat pilootproject kan niet meer worden teruggeschroefd.

Mijnheer De Meyer, de vereenvoudiging is moeilijk. Dat is ook de reden waarom er wordt gewerkt met pilootprojecten. Ik vind de ondertoon bij uw vragen onterecht. U hebt misschien gelijk dat er

bepaalde verklaringen werden afgelegd en dat werd gezegd dat alles veel sneller zou worden doorgevoerd. Ik kan daarin komen. De stelling dat er weinig zou zijn gebeurd, aanvaard ik echter niet. We hadden te maken met een aantal problemen zoals de overdracht van bevoegdheden naar het regionale niveau, de hervorming van administraties en de zorg voor de veiligheid van de voedselketen.

De kostprijs van de studie van het advocatenkantoor, waarnaar u hebt verwezen, bedroeg 51.313,96 euro. Het resultaat van de studie was één aaneenschakeling van conclusies en aanbevelingen. Sommige aanbevelingen werden in rekening gebracht bij de uitwerking van de administratieve vereenvoudiging, andere waren niet relevant of realiseerbaar, gelet op het Europees wetgevend kader waarbinnen we moeten werken. Ondanks de regionalisering van het landbouwbeleid is het niet zo alsof we zelf de regels kunnen bepalen en autonoom een beleid kunnen voeren. We zijn hoe dan ook gehouden aan een Europese regelgeving en een Europees kader. We hebben wel zoveel mogelijk van die aanbevelingen gerealiseerd.

In het kader van die vereenvoudiging is er tijdens een overgangsperiode zowel voor de landbouwer als voor de betrokken ambtenaren meer werk. De bedoeling is uiteraard dat die werklust daarna minder groot wordt dan zonder die vereenvoudiging.

Mijnheer De Meyer, afgezien van het pilootproject inzake de eenmalige perceelsaangifte, zijn alle andere voorbeelden die ik heb opgesomd nu in werking. De betrokkenen kunnen er gebruik van maken. Dit wil niet zeggen dat ze dat ook effectief doen.

Tijdens de volgende maanden zullen nog een aantal vereenvoudigingen worden geïmplementeerd. Zo is er de integratie van de oppervlakteaangifte voor het verkrijgen van steun voor bepaalde akkerbouwgewassen, rundvee en schapen en van de milieumaatregelen van de ALT. In de loop van april 2004 zal elke landbouwer zijn oppervlakteaangifteformulier voor de campagne 2004 ontvangen. In dit formulier worden vier verschillende milieumaatregelen geïntegreerd. Voordien waren daarvoor vier afzonderlijk aanvragen nodig. Het gaat met name over mechanische onkruidbestrijding, de inzaai van groenbedekkers, de bedrijfseigen teelt van plant-aardige eiwitbronnen en de sierteelt.

In het zuiden van Oost-Vlaanderen loopt er nu een pilootproject. Daar worden twee aangiften vervangen door één die bij één administratie moet worden ingediend.

Tavernier

In het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juni 2003 betreffende de toepassing van de extra heffing in de sector melk en zuivelproducten, is voorzien dat, in het kader van de administratieve vereenvoudiging, de producenten die betrokken zijn bij de rechtstreekse verkopen niet langer verplicht zijn een maandelijks verklaring op te sturen naar de administratie. Deze regeling geldt vanaf 1 april 2004. Dit voorontwerp van besluit werd vorige week goedgekeurd door de regering.

U vroeg ook of ik overleg pleegde met de minister-president over 'zijn' plannen voor administratieve vereenvoudiging. De vraag zou eigenlijk moeten zijn of de minister-president met mij overleg pleegt over zijn plannen. Binnen de regering worden we gedreven door eenzelfde wil om te komen tot administratieve vereenvoudiging, alleen lukt dat niet altijd even goed. In een kenniscel Wetsmatiging wordt hieraan gewerkt. We willen natuurlijk vooruit geraken, maar als dat dan op het terrein – ik zou misschien beter zeggen : in de formulieren – moet worden waargemaakt, dan is dat niet altijd zo eenvoudig.

Ik denk dat ik u in mijn antwoord toch een aantal elementen heb aangereikt waaruit u kunt besluiten dat er niet werd stilgezeten en dat er inderdaad werk van wordt gemaakt, niet alleen nu maar ook de komende maanden. Een pilootproject inzake vereenvoudiging stopt niet aan het einde van een legislatuur, maar zal volgens mij gewoon doorlopen, wie op dat moment ook de bevoegde minister is.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, uiteraard vind ik het project van de unieke perceelsaangifte een waardevol project, laat dit zeer duidelijk zijn. Ik heb ook niets anders geïnsinueerd. Ik heb er uiteraard ook geen enkel probleem mee dat er wordt gewerkt met proefprojecten, integendeel.

Ik wil toch even opmerken dat u een slechte luisteraar bent, mijnheer de minister. De strekking van mijn betoog was dat een en ander vrij laat kwam en ingrijpender kon zijn. Als u spreekt met de mensen te velde, met boer en tuinder, dan zult u hetzelfde verhaal horen. Omdat u iets persoonlijker bent geworden, zal ik het u nu toch ook maar zeggen, mijnheer de minister : u reageert op dezelfde wijze als minister Dua. Met andere woorden : als we u een vraag stellen, voelt u zich onmiddellijk

aangevallen. Minister Sannen kende dat probleem niet, maar u en minister Dua dus wel. Ik wou toch eventjes kwijt dat dit me opvalt.

Mijnheer de minister, ik raad u aan om met de mensen te velde te spreken en te luisteren of ze mijn beweringen inderdaad op die manier ervaren.

Wat Sanitel betreft, weet u zelf ook dat dit geen onverdeeld succes is. Hier zouden normalerwijze meer mogelijkheden moeten inzitten. Er zijn twee redenen waarom dit niet zo goed loopt, mijnheer de minister. Enerzijds beschouwen een deel van de boeren de VLM-Mestbank niet meer als een bondgenoot. Laat dit duidelijk zijn. Ik doe er geen uitspraak over of dit terecht is of niet. Ik zeg u alleen dat het de voorbije 4 jaar sterk in die richting is geëvolueerd. Een ander probleem is dat men, om hiervan optimaal gebruik te kunnen maken, internet moet gebruiken. De oudere generatie van onze boeren doet dat vandaag niet en zal dat ook morgen niet doen. Daar moet toch ook rekening mee worden gehouden.

Ik word nu wel iets strenger omwille van uw repliek, mijnheer de minister. Inzake de studie die werd uitgevoerd door het advocatenbureau, geeft u in uw antwoord eigenlijk toe dat de resultaten daarvan niet zo schitterend zijn. Dat is eigenlijk nog vrij eufemistisch uitgedrukt. Om zekerder te zijn van mijn uitspraak, zou ik u echter willen vragen of ik die studie via het commissiesecretariaat kan ontvangen. Ik kan ze dan eens grondig doornemen, zodat we hierover later eventueel nog van gedachten kunnen wisselen.

Mijnheer de minister, ik kan u alleen de volgende suggestie meegeven : probeer hier tijdens de weken die u nog resten koortsachtig aan verder te werken, want dat is echt nodig. Op die manier krijgt deze regering toch nog iets meer gedaan op het vlak van haar grote items.

Mijnheer de minister, als er een kloof bestaat tussen uw interpretatie van de resultaten en die van de mensen te velde, dan is dat de fout van de paarse regering. De reden daarvoor is de volgende : op het moment dat men ideetjes heeft, kondigt men die op zo'n grootse manier aan dat sommigen te velde reeds denken dat de regeling 's anderendaags in werking treedt. U weet even goed als ik dat dit niet het geval is, mijnheer de minister. Als echter permanent dit beeld wordt gecreëerd, wat uw voorgangers hebben gedaan, dan krijgt u dit als resultaat.

De Meyer

Ik zeg u nogmaals, opdat u geen verkeerde conclusies zou trekken uit mijn vraagstelling, dat ik ten volle respecteer wat er is gebeurd. Als er echter een dergelijk verwachtingspatroon wordt gecreëerd, dan moet u weten dat de mensen de huidige resultaten als duidelijk onvoldoende beschouwen.

Minister Jef Tavernier : Ik ga meer akkoord met wat u nu zegt dan met het eerste deel van uw vraagstelling, mijnheer De Meyer. Een landbouwer doet aan landbouw en wil vooral met landbouw bezig zijn en niet met papieren. Dat geldt ook voor heel wat andere beroepen. Mensen willen produceren in plaats van zich met hun boekhouding bezig te houden. Nochtans weet iedereen dat een boekhouding noodzakelijk is. Hoe dan ook moet men er dus mee bezig zijn. Men kan dat met de beste wil ter wereld niet opzij schuiven, men moet het doen, al was het maar om bijvoorbeeld voldoende bedrijfseconomische gegevens te hebben of om in aanmerking te komen voor een aantal premies. Uiteraard moet men soms ook aangiftes doen om bepaalde heffingen te kunnen vermijden.

Ik heb u trouwens in mijn antwoord ook gezegd dat het creëren van een te hoog verwachtingspatroon, zeker qua timing, inderdaad contraproductief werkt. Zo heb ik ooit een eerste minister horen verklaren dat er tegen het einde van het jaar een voedselagentschap zou zijn, terwijl dat pas 2 jaar later het geval was. Ik denk dat het feitelijk ook niet veel vroeger kon, tenzij men een agentschap oprichtte dat op niet veel trok. Ik denk dat men inderdaad dikwijls een verwachtingspatroon heeft geschapen dat niet realistisch was, zeker qua timing.

Ook wil ik nog zeggen dat er zelfs met de beste vereenvoudiging nog altijd papieren zullen blijven bestaan. Ook dat verwachtingspatroon mag men dus niet scheppen. Verder hebt u volledig gelijk dat iemand een bepaalde vereenvoudiging eigenlijk pas echt kan doorvoeren indien hij over de nodige informaticakennis en -toepassingen beschikt. Ik heb dat ook gezien in andere sectoren. Zo moeten bijvoorbeeld veeartsen en apothekers registreren welke stock aan geneesmiddelen ze hebben en aan wie wat wordt verstrekt. Voor wie de nodige logistieke ondersteuning en informaticatoepassingen heeft, is dat geen probleem. Als alles echter nog

manueel moet worden genoteerd, vormt dat een levensgroot probleem. Daarin hebt u dus wel gelijk. Ik denk echter dat de landbouw op dat gebied zeer grote stappen vooruit heeft gezet. Natuurlijk valt een bepaalde categorie van landbouwers daar een beetje buiten en dat is inderdaad een probleem waarmee we rekening moeten houden.

We moeten dus vermijden een te hoog verwachtingspatroon te creëren qua tijd en ook qua uiteindelijk resultaat, want er zal altijd papierwerk blijven. We werken hier alleszins aan verder. Wat is aangekondigd, moet ook worden afgewerkt tijdens de volgende weken.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de minister, ik mag er dus van uitgaan dat ik die studie nog zal ontvangen ? (*Instemming*)

Ik raad u alleszins aan na te denken over het wantrouwen dat er vandaag heerst op het veld ten opzichte van de VLM-Mestbank.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik zou toch graag een bijkomende vraag stellen. Heeft die administratieve vereenvoudiging ook goede repercussies op het macro-economische van de statistische informatiegaring, of heeft u daar nog geen zicht op ?

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mijnheer Vandenbroeke, u hebt gelijk. We moeten de gegevens dusdanig verwerken dat we er macro-economische conclusies uit kunnen trekken. Er lopen onderhandelingen met het NIS.

We kunnen natuurlijk pas conclusies trekken op het ogenblik dat de gegevens voldoende betrouwbaar en globaal zijn. Dat kan dus maar als iedereen alles aangeeft. Nu is het dus nog te vroeg.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over nieuwe bestrijdingsmiddelen voor kleinere groente- en fruitsoorten in de Vlaamse tuinbouwsector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over nieuwe bestrijdingsmiddelen voor kleinere groente- en fruitsoorten in de Vlaamse tuinbouwsector.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb deze vraag ingediend nadat ik een aantal avonden had doorgebracht bij de hoveniersbond en de tuindersbond van West-Vlaanderen.

In november verscheen onder andere via het VILT een artikel van professor Steurbaut over de historische daling van de impact van pesticiden op het milieu. Hij noemt daarin de daling van de hoeveelheid werkzame stof en van de risico-index bij Flandria-groenten historisch. Hij wijst echter ook op een euvel voor de toekomst, want hij schrijft dat het afremmen van nieuwe erkenningen deze positieve evolutie kan afremmen. Vervolgens stelt hij : 'Bovendien bestaat de vrees dat de industrie voor kleine teelten geen geld meer zal vrijmaken om nieuwe bestrijdingsmiddelen te ontwikkelen. En bij die kleine gewassen kunnen we de groente- en fruitsoorten rekenen, toevallig twee sectoren die voor Vlaanderen belangrijk zijn.'

Er is dus een belangrijke taak weggelegd voor de Vlaamse overheid, ook al ligt de bevoegdheid voor de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen bij de federale overheid. Die taak voor Vlaanderen bestaat erin ervoor te zorgen dat deze positieve evolutie zich in de Vlaamse tuinbouwsector kan doorzetten.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt in deze kwestie ? Welke stappen kunt u ondernemen ?

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier : Mevrouw Gardeyn, uw bekommernis is terecht. Volgens EU-richtlijn 91/414 moeten bestrijdingsmiddelen voldoen aan bepaalde eisen in verband met effectiviteit, selectiviteit, toxiciteit, ecotoxiciteit en dergelijke om een erkenning te kunnen krijgen.

Om te bewijzen dat aan die eisen is voldaan, zijn er onderzoeken nodig. De fytofarmaceutische industrie is bereid die onderzoeken te betalen indien het om producten gaat die op grote schaal kunnen worden gebruikt. Indien het om producten gaat die niet op grote schaal kunnen worden gebruikt, zal ze die onderzoeken uit economische overwegingen niet laten uitvoeren.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

Op basis van artikel 28 van het KB van 28 februari 1994 kunnen derden zoals officiële, wetenschappelijke of voorlichtende instanties een aanvraag indienen voor de uitbreiding naar een kleine teelt van de erkenning van een bestrijdingsmiddel dat erkend is voor een andere teelt. Daarvoor zijn soms bijkomende onderzoeken nodig.

Het Fonds voor de Grondstoffen, dat wordt beheerd door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, is de grootste financier van die onderzoeken. Binnen dat fonds is de administratie Kwaliteit Landbouwproductie van de Vlaamse Gemeenschap vertegenwoordigd. Onze bekommernis is ervoor te zorgen dat het fonds voldoende aandacht besteedt aan de kleine teelten in Vlaanderen.

Om de problematiek die zich manifesteert in de fase voor de erkenning, op te lossen, werd in de context van de operationele doelstellingen voor 2003 onder leiding van de Dienst Ontwikkeling van de administratie Kwaliteit Landbouwproductie een projectgroep opgestart in verband met de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen. Er werden ook drie werkgroepen opgericht : een voor de sierteeltsector, een voor de fruitsector en een voor de sector van de groenten onder bescherming. In elke werkgroep, die wordt voorgezeten door iemand van de dienst Ontwikkeling, zijn alle belanghebbenden vertegenwoordigd. Ik denk daarbij onder andere aan de beroepsverenigingen, de veilingen, de proefcentra en de industrie.

De werkgroepen zijn operationeel. Per werkgroep werd een prioriteitenlijst opgesteld van problemen die moeten worden opgelost. Op basis van de urgentie van het probleem en de haalbaarheid van het samenstellen van een dossier wordt al dan niet prioriteit verleend. De prioriteitenlijsten worden gebruikt door het Fonds voor de Grondstoffen.

Eind 2003 werd aan de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid een globale prioriteitenlijst voorgesteld. Deze dienst heeft die lijst overgemaakt aan de Expert Group on Minor Uses van de EU. Deze

Tavernier

werkgroep heeft de intentie om het onderzoek in EU-verband te coördineren, zodat er geen dubbel werk wordt geleverd.

De Dienst Ontwikkeling van de administratie Kwaliteit Landbouwproductie blijft vertegenwoordigd in het erkenningscomité voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik. Dit moet er onder andere over waken dat er voldoende erkenningen worden afgeleverd voor de kleine teelten of kleinere toepassingen. Ik zal de federale minister van Volksgezondheid raadplegen in verband met deze problematiek.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er zijn inderdaad verschillende Vlaamse, federale en Europese instanties bij betrokken. Kunt u in het oog houden of die zaak op Europees niveau goed wordt opgevolgd ?

Minister Jef Tavernier : Ja.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.34 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.45 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het pilootproject 'Uitbouw en ondersteuning van Arbeidszorg in Limburg'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het pilootproject 'Uitbouw en ondersteuning van Arbeidszorg in Limburg'.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, enkele

jaren geleden heeft het Vlaams Parlement een motie goedgekeurd over arbeidszorg. In Limburg bestaat al jaren het Provinciaal Steunpunt Arbeidszorg. Dat is nu weer zeer actief, en brengt de 24 initiatieven die arbeidszorg aanbieden, samen. Die initiatieven zijn afkomstig uit vier sectoren, namelijk de geestelijke gezondheidszorg, de sociale tewerkstelling, het algemeen welzijnswerk en de gehandicaptenzorg. In Limburg vangen zij per jaar 450 personen op.

Met dit pilootproject 'Uitbouw en ondersteuning van Arbeidszorg in Limburg' wil het provinciaal steunpunt een brede professionele basis uitbouwen voor arbeidszorg zodat het recht op arbeid gegarandeerd is voor iedereen in de samenleving. 23 organisaties die arbeidszorg aanbieden, hebben zich geëngageerd in dat pilootproject. Het charter werd op 20 januari 2003 ondertekend.

Daar ging een en ander aan vooraf. Aanvankelijk werd een dossier begeleiding arbeidszorg in Limburg ingediend bij het Limburgfonds. Ook daarin werd gevraagd naar steun in de vorm van een pilootproject. Daarbij werd ervoor geopteerd dat Limburg een deel van het contingent gesco's dat niet werd gebruikt, zou overdragen naar het Provinciaal Steunpunt Arbeidszorg. Die gesco's zouden dan worden ingezet in elk pilootproject, zelfs nominatief.

De minister werd toen gevraagd de gesco's te activeren voor de pedagogische begeleiding van het project en voor de ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek dat samen daarmee loopt. Dit alles gebeurt in samenwerking met een platform in Vlaanderen omtrent arbeidszorg, waarvan professor Vranken, de voorzitter is.

Mijnheer de minister, op 3 februari 2003 liet u weten dat u ermee akkoord ging om de gesco's in te zetten. U legde er echter ook de nadruk op dat dit een Vlaamse subsidie veronderstelt, en dat er rekening moet worden gehouden met het Vlaamse kader voor arbeidszorg. Dit werd vervolgens uitgevoerd en bevestigd. De provincieraad van Limburg heeft in november 2003 toestemming gegeven om de gesco's af te staan. Er werd een subsidiereglement goedgekeurd zodat via het Limburgfonds ook middelen aan de centra kunnen worden aangeboden.

Mijnheer de minister, het project kan niet effectief van start gaan zolang er geen handtekening is van u om de gesco's te activeren. Volgens de informatie waarover ik beschik, zijn alle voorbereidende stappen gezet en is de financiering in orde. We wachten

Van Cleuvenbergen

alleen nog op de overdracht van de gesco's die door de provincie zijn afgestaan.

Het project wordt bovendien gedragen door het netwerk omtrent arbeidszorg in Limburg en in Vlaanderen. Het wordt immers belangrijk gevonden voor de toekomst, althans als het nu ten minste nog anderhalf jaar kan lopen, zoals trouwens gepland was, en dan grondig wordt geëvalueerd.

Mijnheer de minister, arbeidszorg is gereguleerd en houdt verband met sociale tewerkstelling. Er is echter een restgroep van mensen die banden hebben met de psychiatrie. Daarvoor wordt in de motie ook aandacht gevraagd. Een aantal van de bestaande projecten voor arbeidszorg in Limburg kan niet worden gereguleerd zolang er niets voor hen is gedaan.

Mijnheer de minister, wanneer zult u de door Limburg afgestane gesco's activeren zodat het pilootproject van start kan gaan ?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij deze bezorgdheid om arbeidszorg in Limburg.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, inzake arbeidszorg hebben we enkele jaren geleden inderdaad beslist geen aparte sector uit te bouwen. Wel zouden de minister van Welzijn, voor zover het de beschutte werkplaatsen betreft, en de minister van Werkgelegenheid, voor wat betreft de sociale werkplaatsen, het nodige doen om te voorzien in begeleiding voor arbeidszorg. Op het domein van Werkgelegenheid is deze beleidsoptie uitgevoerd, op het domein van Welzijn denk ik van niet.

We hebben er bij Werkgelegenheid voor gezorgd dat de sociale werkplaatsen met minimaal 25 tewerkstellingsplaatsen kunnen worden gesubsidieerd voor de begeleiding van arbeidszorgplaatsen. We gingen ervan uit dat er op die manier per vijf sociale werkplaatsen één persoon kon worden tewerkgesteld of begeleid op een arbeidszorgplaats.

Verspreid over heel Vlaanderen zijn er 42 fulltime eenheden omkaderingspersoneel voor de arbeids-

zorg. Regionaal is de spreiding ongeveer als volgt. In de provincie Antwerpen zijn er iets meer dan 6 fulltime eenheden in de arbeidszorgbegeleiding, in Vlaams-Brabant 8,5, en in Limburg 6,76. Ik wijs erop dat het potentieel van aanvraagmogelijkheden in Limburg het dubbele was. Ze konden inschrijven voor 12 arbeidsplaatsen, maar dat potentieel is niet volledig aangesproken. In Oost-Vlaanderen gebeurde dat wel, want er werden meer dan 11 begeleiders aangesteld. In West-Vlaanderen zijn het er 9,5. Limburg heeft er dus op dat ogenblik niet zo dynamisch op ingespeeld.

In april 2001 vroeg de provincie Limburg toelating om gesco's van de provincie in te zetten voor de begeleiding in het experiment voor arbeidszorg dat door de provincie werd gecoördineerd. Op dat moment was er bijvoorbeeld geen sprake van niet-aangeworven gesco's. Er was dan ook geen gevaar voor bevoordeling ten aanzien van andere provincies en budgettair was het een neutrale operatie, want het ging om gesco's die gewoon ergens anders werden ingezet.

Nadien hebben we de mensen in Limburg erop gewezen dat detachering en terbeschikkingstelling van personeel niet zomaar kon. Het moest een overplaatsing van gesco's naar de organisaties zelf worden. Daar is veel tijd overgegaan, want ook de vakbonden in Limburg waren bezorgd om de tewerkstelling via de provincies.

Op dat moment is tot uiting gekomen dat het niet de bedoeling was van de provincie om eigen gesubsidieerd personeel tewerk te stellen bij de VZW's. Voor hen ging het om nog niet geactiveerde gesco's waar ze recht op hadden, maar die ze niet wilden tewerkstellen en liever doorgaven aan die andere organisaties. Voor de Vlaamse overheid was de operatie bijgevolg niet meer budgettair neutraal, ook niet ten aanzien van andere provincies.

Ik herhaal dat Werkgelegenheid zich heeft gehouden aan de motie, wat voor welzijn waarschijnlijk niet het geval is. Naar aanleiding van dit dossier heb ik bekeken hoe de toestand voor de gesco's eruitziet in de andere provincies. Ik stuit op een onevenwicht bij de bepaling van de mogelijkheden voor tewerkstelling van gesubsidieerd contractueel personeel. Dit gebeurt altijd door een afspraak tussen de Vlaamse overheid en de instelling. Met alle gemeenten hebben we afspraken gemaakt over het maximum aantal gesco's dat kan worden ingezet. Met de provincies zijn ook afspraken gemaakt.

Ik was geïnteresseerd in de mogelijkheden van de techniek die de provincie Limburg voorstelt, en

Landuyt

wou weten wat dit voor andere provincies betekent. Voor mij gaat het om het toekennen van 500.000 euro extra subsidies voor Limburgse organisaties voor arbeidszorg en sociale werkplaatsen. Dit zou mijn systeem in onevenwicht brengen, in het voordeel van één provincie. Dat is geen probleem als het gebeurt op kosten van de provincie. Het is wel een probleem voor de Vlaamse overheid, als zij de kosten ten laste moet nemen.

Ik zoek naar een oplossing voor de arbeidszorg in het algemeen, maar ik stoot op een onevenwicht voor de verdeling van de gesco's over de provincies. De provincie Antwerpen heeft recht op 49 gesco's en stelt er 49 tewerk. De provincie Oost-Vlaanderen heeft recht op 74 gesco's en maakt gebruik van 40,11 voltijdsen. West-Vlaanderen mag 69 gesco's hebben en heeft er 32,36. Vlaams-Brabant mag 12 gesco's aanstellen, maar zet er 0 in. Limburg heeft recht op 293 gesco's, en zet er 145,75 ook echt in.

Ik heb een dossier waarin een gemeente vraagt om niet-inge vulde gesco's aan het OCMW over te dragen. De administratie zegt dat het transfereren van niet-inge vulde gesco's tegen het principe is, want je hebt recht op gesco's voor het eigen beleid, niet om ze aan iemand anders door te geven. Zelfs tussen gemeente en OCMW mag dit niet, want er wordt een budgettaire regel gevolgd.

De provincie Limburg vraagt om 25 niet-inge vulde gesco's door te geven aan bepaalde organisaties. Tijdens een persconferentie werd al aangekondigd dat de provincie Limburg voor 25 werkplaatsen in de arbeidszorg zorgt, omdat ze haar personeelsmogelijkheden afstaat. De premies, die niet bestonden, zijn kosten voor de Vlaamse overheid. Als het zou gaan om bestaande premies, zou dit niet voor een onevenwicht zorgen met de andere provincies.

Naar aanleiding van dit dossier heb ik een dubbel probleem. Ik stel een onevenwicht vast in de spreiding van de werknemers in de arbeidszorg in Vlaanderen, en voor de gesco's is er een historisch onevenwicht tussen de provincies. Dit zullen we toch eens moeten bekijken, want dit weegt op het beleid. In Limburg zijn ruim 140 plaatsen waar we rekening mee moeten houden. Dit is een klein probleem voor het goed opstellen van de begroting.

We willen inzake arbeidszorg nog een extra inspanning leveren, maar dan voor iedereen gelijk. Arbeidszorg is een zorg die we over heel Vlaanderen structureel willen versterken. We hebben hier per-

manent inspanningen voor geleverd. Voor de gesco's wil ik bekijken hoe we de convenants met de provincies kunnen herzien, en ze baseren op criteria om een evenwicht tussen de provincies te bekomen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, ik heb op mijn concrete vragen geen antwoord gekregen. U zegt dat er een extra beweging komt op het vlak van arbeidszorg, en dat structureel en liefst in alle provincies. Ik sta daar voor 100 percent achter. In Limburg ligt echter een concrete vraag voor. Kan dit op korte termijn worden gerealiseerd ?

Arbeidszorg is inderdaad de verantwoordelijkheid van twee ministers. Onze motie was aan de hele Vlaamse regering gericht, maar in het bijzonder aan de minister van Welzijn en aan u. U zegt uw deel te hebben gedaan op het vlak van sociale werkplaatsen. Omwille van de normering 'sociale werkplaatsen' komt echter slechts een beperkt cliënteel in aanmerking om daarin te stappen.

Ik heb het vooral over mensen die linken hebben met psychiatrie en armoede. Omwille van hun onstabiele toestand, passen ze qua profiel niet in sociale werkplaatsen. Ook in de beschutte werkplaatsen geraken ze niet binnen omdat daar weer aan andere normen moet worden voldaan. Ik weet niet in hoeverre u dit nu al opvolgt, maar dat zal sowieso binnenkort gebeuren. Beschutte werkplaatsen worden immers overgeheveld naar uw departement. Welzijn heeft de voorbije jaren bijna niets meer gedaan en daardoor zitten die personen momenteel een beetje in een niemandsland.

In punt vijf van de motie hadden we het expliciet over arbeidszorg binnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg. Dat is blijkbaar tussen de mazen van het net gevallen en dat betreurt ik.

Minister Renaat Landuyt : Er is een politieke keuze gemaakt om van arbeidszorg geen aparte sector te maken. We hebben ervoor gekozen om die enkelingen in beschutte of sociale werkplaatsen te plaatsen. Die twee soorten werkplaatsen zullen binnenkort ook meer naar elkaar toegroeien omdat we er een grotere logica inzake werkgelegenheidsbeleid kunnen invoeren. Arbeidszorg ligt op de grens van welzijns- en werkgelegenheidsproblematiek. We kunnen geen speciale bezigheidshuizen maken voor mensen die hervallen. Vandaar dat tewerkstelling in sociale en beschutte werkplaatsen

Landuyt

ideaal is. De Vlaamse regering heeft er duidelijk voor gekozen om geen bijzondere categorie te creëren. We moeten wel de criteria en begeleidingsaantallen voor sociale werkplaatsen aanpassen. We zijn met die oefening bezig omdat ik een voorstander ben van structurele oplossingen.

Ik kan dit dossier niet oplossen zonder mijn problemen groter te maken. Ik moet een evenwicht zoeken en een behoorlijk beleid voeren in heel Vlaanderen. Ik vind het frustrerend voor de verenigingen die op een verkeerd been zijn gezet. Ik maak echter van de nood een deugd om na te gaan hoe mijn departement arbeidszorg beter kan ondersteunen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik wijs nogmaals op het hiaat. Voor een erkenning van het Vlaams Fonds moet iemand als persoon met een handicap erkend zijn. Om in sociale werkplaatsen te kunnen werken, moeten mensen ingeschreven zijn in het arbeidscircuit. Er is echter een groep die overal uit de boot valt. Ze komt niet in aanmerking voor tewerkstelling in sociale of beschutte werkplaatsen.

Minister Renaat Landuyt : Nu haalt u een ander probleem aan. Ik had het over het probleem van de ondersteuning van de begeleiding van die mensen in hun werkomstandigheden. We hebben gekozen om de begeleidingsmogelijkheden te versterken in bestaande werkplaatsen.

Voor het betalen van de betrokkenen wordt er altijd een beetje bijgepast omdat ze eigenlijk in een ziekteperiode zitten. Dat is het probleem niet. Het probleem ligt in het kunnen voorzien in begeleiders voor die mensen op het moment dat ze gaan werken. Om geen zware nieuwe structuren in te stellen, komt er bij de beschutte en sociale werkplaatsen die dergelijke mensen opnemen, extra begeleiding.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Toen we de motie hebben besproken, bleek meer dan 7 percent van de gebruikers van arbeidszorg linken te hebben met de psychiatrie. In Limburg gaat het om een derde van de erkenningen. Ik blijf herhalen dat deze mensen overal buiten vallen.

Minister Renaat Landuyt : Dat is de dramatiek van het probleem. Het zijn in normale omstandigheden soms sterke werknemers, maar door hun psychisch probleem hervallen ze en kunnen ze bij wijze van spreken alleen nog maar papiertjes plooiën, terwijl

ze normaal bijvoorbeeld een intelligente boekhouder zouden zijn. Dit is de dramatiek van deze personen. Ze werken eigenlijk beneden hun niveau, maar men moet ze begeleiden omwille van hun psychische problemen.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Deze discussie hebben we ook gevoerd bij de groep drugsverslaafden. Zij hebben de periodes waarin ze zeer goed kunnen werken, maar plots dan weer niet. Het Vlaams Fonds neemt deze mensen niet op, want ze passen er niet bij.

Minister Renaat Landuyt : Dat is ook bij ons het probleem. Het Vlaams Fonds kan personen met een handicap met een attest erkennen. Wij kunnen niet zeggen dat het arbeidsgehandicapten zijn, want ze zijn dat niet permanent, ze zijn geen vijf jaar werkloos en dergelijke. Het betalen van die mensen tijdens de ziekteperiodes is niet het probleem. Wel moeten we zorgen voor de begeleiding van die mensen terwijl ze bezigheden aan het leren zijn, en dat doen we in de sociale werkplaatsen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebrek aan gekwalificeerd personeel in de textielsector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebrek aan gekwalificeerd personeel in de textielsector.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorbije jaren werden in de textielsector moeilijkheden gesignaleerd in de afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het onderzoek van deze problematiek en de zoektocht naar mogelijke oplossingen ervan, maakten deel uit van de samenwerkingsovereenkomst die tussen de Vlaamse regering en de textielsector in 2002 werd afgesloten.

De Roo

Cobot, het door werkgevers en vakbonden paritair beheerde opleidingscentrum voor de textielsector, voerde een bevraging uit bij 132 textielbedrijven in Oost- en West-Vlaanderen. Vooral in West-Vlaanderen is de textiel een zeer belangrijke sector, maar ook in Oost-Vlaanderen, ondanks de aftakeling die zich in de loop van de voorbije decennia heeft voorgedaan. Het gaat in deze 132 bedrijven over ongeveer 35.000 jobs, wat niet weinig is. Uit deze bevraging blijkt bij extrapolatie dat één op de drie Vlaamse textielbedrijven er niet in slaagt om binnen de drie maanden een geschikte kandidaat te vinden voor een openstaande vacature als arbeider.

Het gaat niet over het creëren van bijkomende jobs, want de vermindering van jobs in de textielsector heeft zich doorgezet. In 1974 waren er in België nog 185.000 mensen tewerkgesteld in textiel en confectie. In 1980 was dit aantal verminderd tot 120.000 en nu zit men aan een goede 50.000. Dat is een enorme terugloop. Desondanks stelt men nu nog steeds vast dat zelfs voor de vervanging van mensen die uit de sector weggaan of op pensioen gaan, men de vacatures niet kan invullen met geschikte kandidaten. Veel sollicitanten voldoen niet aan de gevraagde kwalificaties of hebben onvoldoende werkervaring.

Mijnheer de minister, kunt u toelichting geven bij de vier centrale thema's die Cobot onderzocht heeft, namelijk de tewerkstelling in de textielsector, de problematiek van de moeilijk invulbare knelpuntvacatures, de instroom en uitstroom van personeel in de textielsector en het gevoerde opleidingsbeleid in de textielbedrijven ?

Welke visie heeft de Vlaamse regering ontwikkeld als antwoord op deze knelpunten ? Welke maatregelen worden uitgewerkt voor de textielsector om aan deze knelpunten een oplossing te bieden ?

Hoe zal de Vlaamse regering de achteruitgang van het traditioneel textielonderwijs aanpakken en welke alternatieven zal men voorzien ?

Vooral in Oost- en West-Vlaanderen is er onder meer op vlak van opleiding, naast de inspanningen die Cobot doet, een formidabele achteruitgang in het aangeboden traditioneel textielonderwijs. Hoe zal men dat in de toekomst aanpakken ? Het secundair technisch textielonderwijs beperkt zich op dit ogenblik tot het PTI in Kortrijk, het VTI in Waregem en het Vrij Instituut voor Beroeps- en Secundair Onderwijs in Waregem. Qua hoger onder-

wijs is er alleen nog de afdeling textiel van de Hogeschool in Gent. Binnen het deeltijds onderwijs is er eveneens een afbouw bezig. Daarvoor verwijs ik naar het dossier van het CEDO in Gent waar de textielafdeling op eenzijdige wijze door mevrouw Van den Bossche werd afgeschaft. Ik weet niet wat ze daar kwam doen, maar het moet met kledij of iets dergelijks te maken hebben gehad.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in 2002 werkten in de textielsector 36.978 werknemers, waarvan 88,5 percent in Vlaanderen. Het zwaartepunt ligt in West- en Oost-Vlaanderen. De laatste decennia werden gekenmerkt door een gestadige afbouw van de werkgelegenheid in deze sector en die trend zet zich onverminderd voort.

De subsector 'breigoed' in de regio Sint-Niklaas-Dendermonde bouwt af. Er wordt vooral geïnvesteerd in hoogtechnologische machines en de tewerkstelling zal niet meer toenemen. De gemiddelde leeftijd van zowel werkgevers als werknemers ligt boven het gemiddelde. De tapijsector blijft wel nog aanwezig in ons land en is al grotendeels geautomatiseerd. Visueel is het onderscheid soms zelfs niet meer duidelijk tussen een bedrijf uit de metaal- of textielsector. Er wordt op dezelfde manier geproduceerd met een computer en een machine die door één persoon wordt bediend. De textielsector heeft een probleem van beeldvorming. In de film Daens werd een beeld opgehangen dat allang verleden tijd is. Daarom is ook in Oost-Europa gefilmd. De realiteit hier is helemaal anders.

Dan was er de problematiek van de knelpuntberoepen. Op basis van de door de VDAB ontvangen vacatures in 2003 en het overleg met Cobot, werden door de VDAB een aantal functies als knelpuntberoepen geselecteerd. Het gaat om wevers voor platweefmachines waar tien vacatures voor waren, wevers voor jacquardweefmachines met 26 vacatures, technicus weefkunde met elf vacatures en regelaar van weefgetouwen met vier vacatures. Het probleem is dat voor dergelijke functies een relatief lange opleiding nodig is, maar ik kom daar straks op terug.

Wat de productiewerkers betreft, is er geen probleem. Wel is het zo dat de regelaar van een weefgetouw enige kennis moet bezitten. Hij oefent een essentiële functie uit.

Er is slechts een heel beperkte uitstroom uit het textielonderwijs naar de arbeidsmarkt. Er zijn nog twee scholen op secundair niveau. In 2003 werden bij de VDAB 162 textielopleidingen voor werkzoe-

Landuyt

kenden georganiseerd, waarvan 144 in de eigen VDAB-opleidingscentra.

Inzake het gevoerde opleidingsbeleid in de textielbedrijven zijn de contacten met de VDAB het cruciaal element. In Wevelgem en Sint-Niklaas zijn er mogelijkheden tot textielopleiding. De twee grote leveranciers van machines, Van De Wiele en Picanol, hebben een akkoord afgesloten met de VDAB om de specifieke opleiding te geven. Er zullen bijna permanent problemen zijn met dit soort knelpuntberoepen. Voor de bediening van de hoogtechnologische machines zijn er gespecialiseerde mensen nodig. De situatie evolueert permanent. De VDAB heeft zich daartegen gewapend dankzij de afspraken met de twee bedrijven.

Mijnheer De Roo, tijdens de volgende tweeënhalf maanden zullen we niet alle problemen oplossen. We zijn wel al langer met de sector bezig. Tijdens deze legislatuur hebben we met alle sectoren afspraken gemaakt, de zogenaamde sectorconvenants, om het personeelsbeleid samen te voeren. Er wordt gezocht bij groepen waar dat normaal gezien niet gebeurt. Belangrijker nog is het maken van afspraken over het afstemmen van het onderwijs op de arbeidsmarkt en hoe er kan worden gezorgd voor een permanente opleiding. Via Cobot hebben we een afspraak gemaakt met de sector, die loopt tot 13 juni 2004.

Wat is er onder meer afgesproken in zo'n convenant? Ik zal u de tekst nog wel bezorgen, maar ik kan u nu alleszins al het volgende zeggen. Via de sectorcommissie Textiel en Confectie van de SERV is er een uitwisseling gebeurd en werd er advies ingewonnen over sectorspecifieke maatregelen, die onder andere betrekking hebben op de actuele knelpunten. Dat is dus het installeren van informatie-uitwisseling.

Er worden afspraken gesloten over de manier waarop we de opleidingen organiseren. Daartegenover stellen we het betalen van die zogenaamde 'sectorconsulenten', die toelaten om zo kort mogelijk op de bal te spelen. Voor deze sector ligt de nadruk op opleiding, opleiding en nog eens opleiding voor die weinige maar wel essentiële knelpuntvacatures. We passen deze werkwijze toe in alle sectoren, niet alleen in de textielsector.

Welke maatregelen nemen we om die knelpunten te verhelpen? De knelpuntvacatures situeren zich uitsluitend in de subsector weverij. Het gaat om functies waarvoor een vrij lange en gespecialiseerde

de opleiding nodig is. Het VDAB-opleidingscentrum te Wevelgem beschikt daartoe over een modern machinepark dat representatief is voor wat in de Vlaamse bedrijven aanwezig is. Bepaalde van die machines heb ik zelf nog in werking gezet, onder andere een machine van Van De Wiele en een van Picanol, de marktleiders op dat vlak. Deze maand werd ook een derde instructeur weeftechnieken aangeworven.

Ik herhaal dat het hier om relatief weinig vacatures gaat, die echter wel essentieel zijn. Net om die evolutie te kunnen volgen, hebben we ondertussen reeds drie inspecteurs voor de subsector weverij. Ik denk dat de VDAB hier echt een goede en dynamische rol in speelt.

U vroeg ook hoe de Vlaamse regering de achteruitgang van het traditionele textielonderwijs zou aanpakken en in welke alternatieven we zouden voorzien. Laat me toe terloops te benadrukken dat we er volgens mij nog veel meer dan vroeger bewust van moeten zijn dat de toekomst ligt in de beroepsopleiding. We moeten denken in termen van beroepsopleiding veeleer dan in termen van onderwijs. In het ideale concept is onderwijs er om te leren leren en is beroepsopleiding belangrijk om mensen de kans te geven bij te blijven bij de voortdurende veranderingen op hun werkvloer.

De VDAB zal het textielopleidingscentrum te Wevelgem omschakelen naar een competentiecentrum textiel, waar de volgende diensten zullen worden aangeboden. Ten eerste is er een infotheek: een inforuimte met materiaal over de sector en textielberoepen, zoals bijvoorbeeld de beroepsfilms. We hebben die films, die een beeld brengen van alle soorten beroepen in de textielsector, samen met de sector laten maken. We verzamelen dus alle informatie over een carrière binnen de textielsector in Wevelgem. In Wevelgem zal ook loopbaanbegeleiding worden aangeboden, waarbij mensen worden geholpen bij hun carrièreplanning binnen de textielsector.

Verder wordt er in Wevelgem ook informatie verzameld over competentieverwerving. Op die ene plaats zal dus alles over een carrière-uitbouw in de textielsector worden samengebracht, dus alle informatie over de beroepsopleiding en over de evoluties daarin. We doen dat om zo kort mogelijk op de bal te kunnen spelen. Dat is een dienstverlening die zowel wordt aangeboden aan de bedrijven als aan de mensen zelf. We zorgen er ook voor dat we de mensen attesten kunnen geven die door alle firma's worden erkend als bewijs van voldoende kennis.

Landuyt

Het systeem van het uitbouwen van competentiecentra passen we natuurlijk ook toe in andere sectoren. De opleidingscentra van de VDAB behouden hun opleiding, maar veranderen in een competentiecentrum dat een kenniscentrum wordt en een knooppunt voor een bepaalde sector. Elk opleidingscentrum krijgt een bepaalde specialiteit. In Hasselt wordt bijvoorbeeld alle knowhow in verband met metaal verzameld.

Zowel in het onderwijs als bij de VDAB werden de opleidingstrajecten opgedeeld in modules. Op die manier kunnen leerlingen of cursisten die geen einddiploma behalen, op een later tijdstip toch een certificaat voor de gevolgde modules bekomen in de context van levenslang leren. Dat is dus wat ik bedoel met die nieuwe invalshoek. We moeten redeneren in termen van onmiddellijk bruikbare competenties en modules.

Ik ben een voorstander van het coördineren van alles in verband met leren via het werkgelegenheidsbeleid in de plaats van via het onderwijsbeleid. Ik wil aangenaam leren niet uitsluiten. Leren moet echter heel nuttig zijn, en daarvoor is een zeer praktische benadering van het onderwijs nodig.

De mensen die leren om te leren, kunnen zich later verder ontwikkelen. Het coördineren van alles in verband met leren is maatschappelijk zeer belangrijk en moet gebeuren vanuit het nuttigheidsdenken. Ik zeg dan ook altijd dat ik geen voorstander ben van levenslang leren, omdat daarin doel en middel worden verward. Ik ben voorstander van leren lang te leren. Dat is een uitdaging voor de toekomst in alle sectoren. Mensen moeten zich snel kunnen aanpassen en moeten dus leren hoe ze kunnen bijblijven.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik onderschrijf uw analyse. De situatie is inderdaad vreemd. De afbouw in de sector is chronisch en latent geweest. We weten echter ook sinds jaar en dag dat het aantrekken van nieuwe mensen een pijnpunt is. Dat pijnpunt is tweeledig. Enerzijds wordt het steeds moeilijker om werk te maken van

de kwaliteit van de instroom, anderzijds is er ook de waarde van de bestaande textielarbeiders.

De textielsector werkt en produceert op zeer hoog niveau. De kwaliteit en de techniciteit worden voortdurend verbeterd. In welke mate kan de uitstroom worden beperkt en kunnen de huidige werknemers blijvend optimaal worden opgeleid? Naast de afspraken met de VDAB kunnen daarvoor specifieke convenants worden afgesloten.

Er is bijna een soort sabbatical nodig met een bepaalde regelmaat voor textielarbeiders. Die moeten immers regelmatig worden bijgeschoold. Is dat haalbaar?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Het beleid heeft zich ingespannen om met de verschillende sectoren afspraken te maken. De eerste moeilijkheid die moet worden overwonnen, is de concurrentie tussen de verschillende bedrijven binnen een bepaalde sector. De bedrijven schrikken ervoor terug om mensen op te leiden, omdat ze vrezen dat die naar de concurrentie zullen overstappen.

We pleiten voortdurend voor het verstrekken van een opleiding die een bepaalde basis biedt. Dat is een eerste stap. Het coördineren van een basisopleiding is een goede stap voor alle bedrijven.

Bedrijven zijn natuurlijk bang dat mensen van sector zullen veranderen als die basisopleiding te algemeen is. Dat probleem lossen we op door loopbaanbegeleiding uit te bouwen, waarbij duidelijk wordt gemaakt dat het mogelijk is een loopbaan uit te bouwen binnen één sector. De voorwaarde daarvoor is natuurlijk dat de overheid en de sector samenwerken om te voorzien in degelijke opleidingen.

In de automobielsector heeft dit scenario geleid tot een succesverhaal. Door de degelijke opleidingen heeft die sector gemerkt dat het mogelijk is om zich te handhaven en te groeien in een bepaalde regio. Dat heeft geleid tot investeringen in Gent.

We moeten aan deze werkwijze vasthouden en ze stimuleren. De belangrijkste economische investeringen voor de toekomst zouden wel eens investeringen in opleidingen kunnen zijn. Dat is een manier om de werkcapaciteit van de bedrijven te versterken.

Ik geloof heel erg in deze manier van werken, maar er moeten veel mensen worden overtuigd. Dat is

Landuyt

soms moeilijk. Ik denk bijvoorbeeld aan de moeite die het heeft gekost om de twee leveranciers van weefgetouwen te doen meewerken. Ze wilden eerst eigen opleidingen aan hun producten verbinden, maar dan zijn ze van mening veranderd. Ze zijn nu ook gewonnen voor de idee van een basisopleiding. Dat laat de bedrijven volledig vrij in het kiezen van welke machines ze aankopen. Na de aankoop van een bepaalde machine kan dan voor een bijkomende gespecialiseerde opleiding worden gezorgd.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Een van de laatste zaken die huidig minister Van den Bossche als toenmalig Gents schepen van Onderwijs heeft gedaan, was het afschaffen van een vorm van deeltijds onderwijs waarbij textielarbeiders werden opgeleid. Die opleiding concentreerde zich vooral op allochtonen. Ik heb aan minister Vanderpoorten al eens gevraagd of die beslissing niet kan worden herroepen. Mijnheer de minister, hebt u daar nog iets van gehoord ?

Minister Renaat Landuyt : De verdere evolutie kan ik niet voor de vuist zeggen. De beslissing van voormalig schepen Van den Bossche beantwoordde aan een gemeentelijke logica van kerntaken. We hebben beslist veel meer in te spelen op het beroepsleven. Om die dynamiek gaat het.

In het toekomstig beleid moeten we het deeltijds leren anders bekijken. We moeten denken vanuit het deeltijds werken. Er zijn veel te veel deeltijds lerenden die geen werk of bezigheid hebben. Voor mij is dat een argument te meer om het leren te structureren vanuit de werkgelegenheid en de economie. De Vlaamse regering is daar nog niet uit, maar op grond van mijn ervaring ben ik daarvan overtuigd. *(Opmerkingen van de heer Johan De Roo)*

Ik durf ervoor pleiten van ons technisch onderwijs ons algemeen onderwijs te maken. Mensen die na zes jaar technisch secundair onderwijs voldoen, hebben binnen het jaar werk. Dat zijn de schoolverlaters die het vlotst aan werk geraken. Jongens en meisjes met dezelfde talenten die het algemeen secundair onderwijs hebben gevolgd en niet meer verder willen studeren, zitten vast en hebben niets. Dat zijn degenen met problemen op de arbeidsmarkt. Als ze een andere mentaliteit hadden gehad, en als hun ouders hadden geloofd dat het niet erg was om technisch onderwijs te volgen, dan hadden ze van het technisch onderwijs nog naar

het hoger onderwijs kunnen gaan en dan waren ze aan werk geraakt. De keuzemogelijkheden zijn dan veel breder. De kern van het algemeen onderwijs zou dus technisch moeten zijn.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, dit is belangrijk voor de toekomst. Als u het deeltijds leren wil optimaliseren, moet u verder durven gaan en het beroepsonderwijs erbij betrekken. Er zijn echter nog andere problemen, zoals discipline en bereidheid.

Minister Renaat Landuyt : De kern van het secundair onderwijs zou technisch moeten zijn. Het beroepsonderwijs is dan een zijweg, net als het algemeen secundair onderwijs. Dat vraagt echter een mentaliteitsverandering van iedereen.

De heer Jan Laurys : Zo wordt ook gepleit voor een overdracht van middelen van Werkgelegenheid naar Onderwijs. Heeft het zin mensen zonder diploma te laten afstuderen, als ze na 2 of 3 jaar al moeten worden geholpen met tewerkstellingsprogramma's ? Kunnen die tewerkstellingsprogramma's dan niet beter direct aansluiten op het onderwijs ?

Minister Renaat Landuyt : Het onderwijs komt uit een tijd waarin – gesteld zonder nuancering – leren belangrijk was om zichzelf. Leren werd niet gezien als iets nuttigs om zich te kunnen handhaven. Daardoor gaan onze beste jongens en meisjes naar het algemeen secundair onderwijs, terwijl dat het minst nuttige onderwijs is. In die tijd gingen, volstrekt te goeder trouw, ook de meest technisch aangelegde leerlingen naar de richting Latijn-Wiskunde. Nochtans hadden ze na de moeilijkste richting in het technisch onderwijs ook die universitaire studies kunnen voltooien die hun ouders in het achterhoofd hadden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de tewerkstelling van psychiatrische patiënten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams

Voorzitter

minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de tewerkstelling van psychiatrische patiënten.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onlangs heeft het Verbond der Verzorgingsinstellingen van Caritas een studie uitgegeven met een inventaris van de hinderpalen die ex-cliënten van de geestelijke gezondheidszorg ondervinden bij het zoeken naar werk. De studie is niet geschreven door theoretici, maar door mensen uit de praktijk. Ze zijn gedurende een lange periode een aantal malen bijeen gaan zitten om hun ervaringen op papier te zetten. Dat heeft geleid tot een boeiende en praktijkgerichte nota.

De reden om dat onderzoek uit te voeren, was dat het vervullen van een sociale rol, waarvan werken uiteraard een belangrijk element is, heel belangrijk is voor het herstel van de geestelijke gezondheid. Voor ex-psychiatrische patiënten is het vrij moeilijk om werk te vinden, zelfs in andere vormen van tewerkstelling buiten het normale circuit.

Het Vlaams Parlement kent deze problematiek. Op 20 februari 2002 is in de plenaire zitting een resolutie goedgekeurd inzake arbeidszorg. De financiering daarvan is nu gedeeltelijk gebeurd. Met de federale regering moesten gesprekken worden aangeknoopt over de rechtspositie van de doelgroep-medewerkers.

Met de minister van Welzijn zouden de doorstromingskansen van de doelgroep moeten worden bekeken, en zouden de nodige maatregelen moeten worden genomen om arbeidszorg in de bestaande structuren en sectoren op een transparante manier te regelen. Met de federale regering zou een afspraak moeten worden gemaakt over de financiering van de arbeidszorg in de sector van de geestelijke gezondheidszorg. Zoals mevrouw Van Cleuvenbergen al opmerkte, is dat laatste is nog steeds niet gebeurd.

Op dit ogenblik bestaat er wel een beperkte vorm van arbeidszorg in de schoot van de sociale werkplaatsen. Voor de geestelijke gezondheidszorg zijn er echter nog geen stappen gezet. De studie van het Verbond der Verzorgingsinstellingen heeft een inventaris gemaakt van alle problemen die psychiatrische patiënten ondervinden bij de toegang tot werk of specifiek tot arbeidszorg. Ze lanceren tevens een aantal concrete voorstellen. Een aantal van deze voorstellen kunnen enkel op het federale

niveau worden gerealiseerd, maar een groot gedeelte is voor het Vlaams niveau bestemd.

Ex-psychiatrische patiënten die een trajectbegeleiding willen aanvatten, moeten eerst de toelating van de adviserende geneesheer van de mutualiteit vragen. Ze moeten zich immers bij de VDAB kunnen inschrijven. Het probleem is dat een dergelijke inschrijving soms inhoudt dat ze niet langer als arbeidsongeschikt worden beschouwd en dat hun erkenning als invalide bijgevolg in het gedrang kan komen.

Het rapport pleit voor een betere afstemming van de werking van de VDAB, de ATB en de adviserende geneesheren. De ATB ressorteert momenteel onder de administratie Werkgelegenheid en moet cliënten zo snel mogelijk in de richting van een nieuwe job begeleiden.

De in deze vraag om uitleg bedoelde doelgroep heeft een specifieke aanpak nodig. Deze aanpak moet niet in eerste instantie op betaalde tewerkstelling mikken. Een voorafgaand traject binnen de geestelijke gezondheidszorg zou een oplossing kunnen bieden. Cliënten die werk vinden, hebben tijdens het uitoefenen van hun nieuwe job vaak nog begeleiding nodig. Dit zou een opdracht voor de ATB kunnen vormen. Op dit ogenblik beschikken we hiervoor niet over de nodige middelen.

Het uitoefenen van een job brengt bijkomende kosten met zich mee. De werknemer moet zich verplaatsen en moet buitenshuis maaltijden gebruiken. Aangezien heel wat gewezen patiënten in vormen van niet-betaalde tewerkstelling worden ingeschakeld, pleit het VVI voor de invoering van een onkostenvergoeding van 1 euro per uur en voor het terugbetalen van verplaatsingskosten. Deze tegemoetkomingen zouden heel wat remmingen kunnen wegnemen en zouden deze mensen kunnen helpen om een tewerkstellingstraject te volgen.

Het VVI is van mening dat de doelgroep binnen de sociale werkplaatsen met de gebrekkige toegankelijkheid tot de arbeidszorg wordt geconfronteerd. Er is hier niet enkel sprake van een zekere afroaming. Zoals mevrouw Van Cleuvenbergen daarstraks al heeft gezegd, vormt het instabiel verloop van de ziektepatronen vaak een probleem. Veel ex-patiënten blijven soms afwezig van hun werk. Dit maakt hun tewerkstelling vrij moeilijk.

Mijnheer de minister, ik weet niet of u de kans hebt gekregen om deze nota door te nemen. Wat is uw standpunt over de door het VVI geschetste problematiek ? Welke maatregelen wilt u op Vlaams

Laurys

niveau treffen om de inactiviteitsvallen weg te werken ?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, het gaat hier om een vrij complex probleem. Wat de begeleiding betreft, zou de psychiatrische thuisverpleging een rol kunnen spelen. Naar het schijnt, zou deze problematiek gedeeltelijk zelfs communautair zijn. Het is evenwel niet mijn bedoeling hierover uit te weiden. Indien we mensen tewerkstellen, draait de Vlaamse overheid op voor de kosten, maar strijkt de federale overheid al de winst op. Dit lijkt vergezocht, maar ik heb al betrokkenen horen zeggen dat ze soms denken dat dit element een rol speelt. We zouden eens een diepgaand debat over psychiatrie en tewerkstelling moeten houden.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, het rapport van het VVI schetst een zeer degelijk beeld van wat op het federale en op het Vlaams niveau zou moeten gebeuren. Ik zal me in mijn antwoord tot het Vlaams niveau beperken.

Op 2 december 2003 hebben we een rondetafelconferentie gehouden over de problematiek van de tewerkstelling van personen met een handicap. We hebben toen onderzocht hoe we deze problematiek vanuit onze eigen bevoegdheden kunnen aanpakken en hoe we bepaalde acties kunnen aflijnen.

Wat de concrete maatregelen betreft, zou ik hier drie punten willen benadrukken. Ten eerste heb ik, naar aanleiding van de bevindingen van de rondetafelconferentie, staatssecretaris Simonis, die bevoegd is voor de ondersteuning van personen met een handicap, gevraagd de interministeriële conferentie voor personen met een handicap opnieuw te activeren.

Mijnheer Laurys, ik heb de SERV in dit verband gevraagd een advies over het bestaan van de inactiviteitsvallen op te stellen. Ik heb dit advies aan de federale regering overgemaakt, zodat dit onderwerp tijdens de superministerraad van 21 maart jongstleden met kennis van zaken kon worden besproken.

Ten tweede heb ik, wat de Riziv-problematiek betreft, de inschrijvingsproblematiek met het kabinet van minister Demotte besproken. We zijn overeengekomen dat de inschrijving als werkzoekende of het volgen van een opleiding geen enkel negatief effect op de Riziv-uitkering van de betrokkene mag hebben. We hebben daarover een belangrijke afspraak gemaakt in de lijn van de Interministeriële Conferentie Personen met een Handicap. Er is een principieel akkoord om dat te doorbreken. We dichten daar een belangrijke inactiviteitsval.

In uitvoering van de platformteksten van de rondetafelconferentie van 2 december 2003 wordt momenteel gewerkt aan het uittekenen van heel het actieplan. Daarbij is voorzien in een scala aan acties en maatregelen die de arbeidsmarktpositie van personen met een arbeidshandicap moeten ondersteunen en verbeteren. De acties liggen op de terreinen van monitoring, stimulering, trajectwerking, een betere afstemming op de problematiek, inschakelingspremies, instroom en doorstroom, enzovoort. Heel het mechanisme van de arbeidsmarkt en alle problematieken ter zake worden toegepast op de persoon met een handicap.

Wat de arbeidszorg betreft, kent u onze politiek waarbij we de sociale werkplaatsen openhouden voor dergelijke tewerkstelling en begeleiding.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik was aanwezig op de conferentie over de tewerkstelling van personen met een handicap. Mijn vraag ging echter specifiek over psychiatrische patiënten. Dat is nog eens een aparte doelgroep binnen die groep.

Minister Renaat Landuyt : Alle problemen van die mensen worden nu meer dan ooit opgenomen. Het belangrijkste element in mijn antwoord is dan ook het principieel akkoord dat de inactiviteitsval wegvalt. Als je je aanbiedt op de arbeidsmarkt, betekent dat niet dat je je uitkering verliest. Dat is een belangrijke doorbraak.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.54 uur.*